

Jaarverslag 2023

Commissie voor de Bezwaarschriften

6 mei 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1. Overzicht bezwaren per gemeente	4
1.1 Algemene opmerkingen	4
1.2 Blaricum	5
1.2.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023	5
1.2.2 Besluit college conform / contrair advies	7
1.3 Eemnes	8
1.3.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023	8
1.3.2 Besluit college conform / contrair advies	10
1.4 Laren	11
1.4.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023	11
1.4.2 Besluit college conform / contrair advies	13
1.5 BEL Combinatie	14
Hoofdstuk 2. Doorlooptijd afhandeling bezwaarschriften	15
2.1 Inleiding	15
2.2 Aantallen binnen de wettelijke termijn	15
2.3 Gemiddelde doorlooptijd	16
2.4 Doorlooptijd per fase	17
2.5 Aantal bezwaarschriften per maand	18
Hoofdstuk 3. Voorlopige voorziening, beroep en hoger beroep	19
3.1 Sociaal domein	19
3.2 Vergunningen, handhaving, APV en Woo-verzoeken	19
Hoofdstuk 4. Conclusies en aanbevelingen	21

Voorwoord

In het bestuursrecht staan de regels waar de overheid zich aan moet houden bij het nemen van besluiten. Die besluiten kunnen van algemene strekking zijn of betrekking hebben op één persoon of één bepaalde groep van personen. In beide gevallen kan het gaan om besluiten die diep ingrijpen in de levens van mensen. Gelukkig dat er dan regels zijn waaraan – ook de gemeente - zich moet houden. Dat verschaft alle betrokkenen bij die besluiten een zeker gevoel van bescherming of in ieder geval, voorspelbaarheid. Toch hebben we aan de 'Toeslagenaffaire' gezien dat 'je houden aan de regels' meerdere gezichten heeft. Op 4 oktober 2023 werd de heer Van Ettekovén, sinds 2017 voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, door de parlementaire enquêtecommissie Fraudebeleid en Dienstverlening als getuige gehoord. Van Ettekovén zegt onder andere 'Je moet je bewust zijn van wat de impact van je besluiten kan zijn.' En even verder: 'Een van de lessen uit de reflectie is geweest: als het gaat om belastende besluiten met zo'n grote impact op burgers, go the extra mile. Dan moet je als rechter superkritisch zijn en doorvragen, doorvragen, doorvragen. Ook al is het een stukje dat je misschien niet direct kunt gebruiken voor je juridische oordeel, het is wel van belang voor de impact en de context van de zaak in de zin van: wat betekenen onze uitspraken; zijn ze nog wel rechtvaardig?' Hebben deze quotes ook betekenis voor de commissie voor de bezwaarschriften van de BEL-gemeenten? Ik zou menen van wel. De eerste zeef in de rechtsbescherming voor de rechtszoekende inwoners van de BEL-gemeenten is immers de commissie. De commissie moet de rechtsvraag uit de dossierstukken destilleren en daarover een advies uitbrengen, over de ontvankelijkheid en, meestal, over de rechtmatigheid. Daarmee spreekt de commissie een oordeel uit over de mate waarin de BEL-overheden zich aan de regels hebben gehouden. Dat oordeel doet ertoe. Het spreekt vanzelf dat ook de commissie zich bij haar oordeelsvorming aan de regels moet houden en zich dus niet te prominent met de doelmatigheidsafwegingen van het bestuur moet inlaten. Maar in het besef dat ook de Afdeling bestuursrechtspraak bij zaken met grote impact voortaan dieper graaft, zou die taakverbreding ook de commissie passen: houd je aan de regels maar 'go the extra mile!'

Voor u ligt het jaarverslag over 2023. Het gaat over de regels en hoe de BEL-gemeenten zich daaraan hebben gehouden. Onder dankzegging aan het secretariaat voor de dataverzameling en -presentatie beveel ik het u als lezer van harte aan!

Mr. J. Oosterkamp
Voorzitter

1. Overzicht bezwaren per gemeente

1.1 Algemene opmerkingen

In 2023 zijn door de drie BEL-gemeenten in totaal 141 bezwaarschriften ontvangen. Dit zijn achttien bezwaarschriften minder dan in 2022. Een daling van ruim 11%.

Van de 141 ontvangen bezwaarschriften zijn er vijftien bezwaarschriften niet behandeld als bezwaarschrift. Deze zijn doorgestuurd naar de betreffende afdelingen en verschillende instanties. Het betrof negen zaken in verband met leges/belastingen, één zaak in verband met het UWV, drie zaken waarin nog geen besluit was genomen (prematuur), één zaak over een beroep (bezwaar tegen de beslissing op bezwaar) en één zaak die al liep via de rechtbank.

Van de 141 bezwaarschriften zijn er dus 126 daadwerkelijk behandeld als een bezwaarschrift. In de paragrafen 1.2, 1.3 en 1.4 geeft de commissie per gemeente een overzicht van het aantal bezwaarschriften.

(In 2022 was er bij vijf bezwaarschriften geen sprake van een besluit, zodat er per saldo 154 bezwaarschriften overbleven).

Van de 126 in 2023 ingediende bezwaarschriften zijn er in totaal 42 ingetrokken of is men anderszins tot een oplossing gekomen. Dit betreft ruim 33% van de bezwaarschriften. In 2022 werd bijna 27% van de bezwaarschriften ingetrokken of werd anderszins tot een oplossing gekomen. Hieronder is een overzicht weergegeven van voorgaande jaren.

Jaar	Ontvangen bezwaarschriften	Ingetrokken bezwaarschriften
2023	126	42
2022	154	41
2021	154	61

De inzet van mediationvaardigheden, door bijvoorbeeld een nadere toelichting te geven op het bestreden besluit, kan leiden tot intrekking van het bezwaarschrift. De commissie registreert het aantal ingetrokken bezwaarschriften of anderszins opgeloste geschillen. In sommige gevallen wordt het bezwaarschrift ingetrokken na het nemen van een nieuw primair besluit, waarin geheel of gedeeltelijk tegemoet wordt gekomen aan het bezwaar. In andere gevallen blijft het primaire besluit in stand, maar wenst bezwaarmaker desalniettemin, na bijvoorbeeld een toelichting op het primaire besluit, zijn bezwaar in te trekken.

In 2023 heeft de commissie in 31 zaken bijgehouden of bemiddeling (mediation) is opgestart en hoe de bemiddeling is verlopen.

Bemiddeling 2023	Bezwaarschrift ingetrokken - wel nieuw besluit	Bezwaarschrift ingetrokken – geen nieuw besluit	Bezwaarschrift niet ingetrokken	Bemiddeling niet opgestart
Omgevingsrecht	2	3	4	9
Handhaving		1		6
Wmo				2
Huisvesting				2
APV				1
Woo				1

Verder is er in een drietal zaken bemiddeling opgestart, maar loopt dit nog en is de uitkomst nog niet bekend.

De zaken waar geen bemiddeling is opgestart leenden zich meestal qua aard van de bezwaren niet voor bemiddeling. Ook was er soms sprake van capaciteitsgebrek om de bemiddeling op te pakken.

1.2 Blaricum

1.2.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023

BLARICUM	bezwaar		ongegrond		(deels) gegrond		niet-ontvankelijk		anders afgedaan		afgerond		openstaand	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022 ¹	2023 ²
Omgevingsrecht	41	33	15	5	1	1	15	6	6	13	37	25	4	8
Handhaving	3	3		1			1	1	2	1	3	3		
APV														
Participatiewet	7	2	1	1		1			5		6	2	1	
Wmo	2	7	1	1					1	3	2	5		2
Jeugdwet														
Huisvesting	1	3		2		1						3	1	
Wob/Woo ³		3								1		1		2
Subsidies	1	1							1	1	1	1		
AVG ⁴														
Burgerzaken ⁵	1		1								1			
Planschade														
Verkeer	2		1						1		2			
Overige		2		1						1		2		
TOTAAL	58	54	19	11	1	3	16	7	16	20	52	42	6	12

Aantal bezwaren

Het totaal aantal bezwaren (54) in 2023 is licht gedaald ten opzichte van 2022 (58).

Toelichting openstaande zaken

Van de acht openstaande zaken met betrekking tot het omgevingsrecht waren er drie voor langere tijd aangehouden in verband met een bemiddelingstraject. Deze drie zaken zijn nu recent in het college gebracht voor een beslissing op bezwaar. Er is geadviseerd om het bestreden besluit in stand te laten, onder het corrigeren van onjuistheden, het tegemoetkomen van bezwaarmakers op enkele onderdelen en verbetering van de motivering. In twee zaken, die betrekking op hetzelfde besluit hebben, én een andere zaak is er recent een hoorzitting geweest. Deze drie zaken kunnen dan ook, op korte termijn, in het college worden gebracht voor een beslissing op bezwaar. In de laatste twee zaken, die betrekking hebben op hetzelfde besluit, is het advies van de commissie ingebracht bij het college voor een beslissing op bezwaar. Er is geadviseerd de beide bezwaarschriften gegrond te verklaren en het bestreden besluit te herroepen en opnieuw te beslissen op de aanvraag.

In de openstaande Wet maatschappelijke ondersteuning (hierna: Wmo)-zaken is één zaak net op hoorzitting geweest. Het advies kan dan ook op korte termijn worden ingebracht bij het college. In de andere zaak wordt er nog bemiddeld.

In de twee openstaande Wet openbaarheid bestuur/Wet open overheid (hierna: Wob/Woo)-zaken is er sprake van bemiddeling.

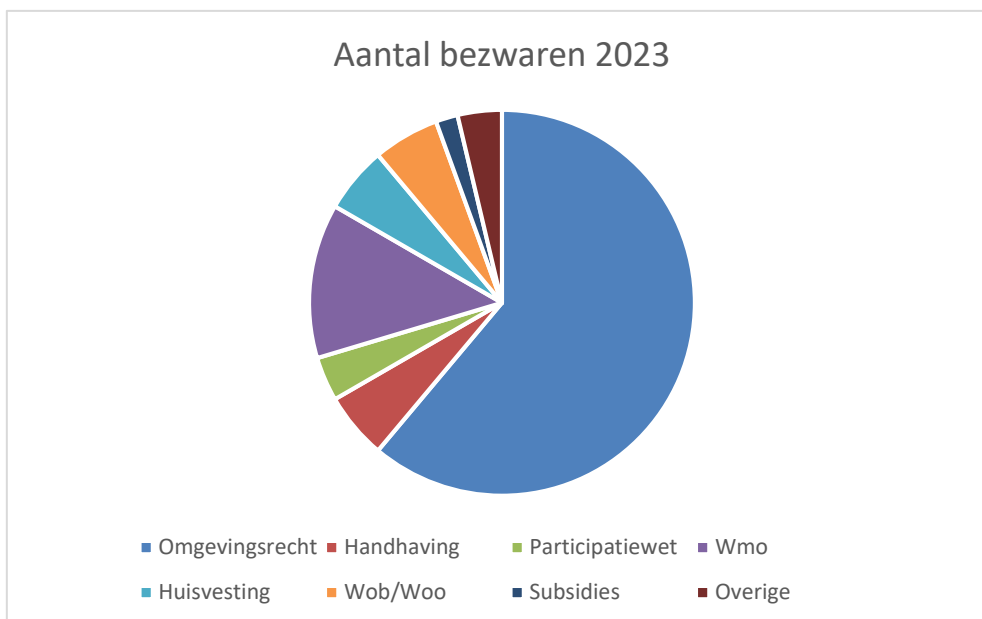
¹ Peildatum 28 maart 2023

² Peildatum 11 april 2024

³ Wet openbaarheid bestuur/Wet open overheid

⁴ AVG: Algemene verordening gegevensbescherming

⁵ Burgerzaken: denk hierbij aan bezwaar tegen het besluit tot weigering inschrijving geboorteakte in de Basisregistratie Personen

De grafiek 'Aantal bezwaren 2023' geeft het aantal bezwaren en het onderwerp grafisch weer in Blaricum. Zo is te zien dat veruit de meeste bezwaren (61%) betrekking hebben op het Omgevingsrecht. En op afstand de bezwaren die betrekking hebben op de Wmo (13%).

Het staafdiagram 'Vergelijking 2022-2023' toont het verschil van ontvangen bezwaren per jaar in Blaricum. In 2023 zijn iets meer bezwaren ontvangen met betrekking tot de Wmo en Huisvesting. Met name ten aanzien van het Omgevingsrecht is sprake van een forse daling in het aantal bezwaarschriften. En ook ten aanzien van de Participatiewet is er een aardige daling in aantal te zien.

1.2.2 Besluit college conform / contrair advies

Conform	20
Contrair	0

In 2023 heeft het college van Blaricum geen enkele keer besloten om contrair te gaan aan het advies van de commissie.

1.3 Eemnes

1.3.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023

EEMNES	bezwaar		ongegrond		(deels) gegrond		niet-ontvankelijk		anders afgedaan		afgerond		openstaand	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022 ⁶	2023 ⁷
Omgevingsrecht	30	7	8	1	9		5		5	5	27	6	3	1
Handhaving	3	3				3	1		1		2	3	1	
APV														
Participatiewet	7	3						1	7	2	7	3		
Wmo	2	4	1							3	1	3	1	1
Jeugdwet														
Huisvesting	1	3		1	1	1				1	1	3		
Wob/Woo														
Subsidies	1						1				1			
AVG														
Burgerzaken	1								1		1			
Planschade														
Verkeer														
Milieu	1		1								1			
Overige		3								3		3		
TOTAAL	46	23	10	2	10	4	7	1	14	14	41	21	5	2

Aantal bezwaren

Het totaal aantal bezwaren (23) in 2023 is significant gedaald ten opzichte van 2022 (46).

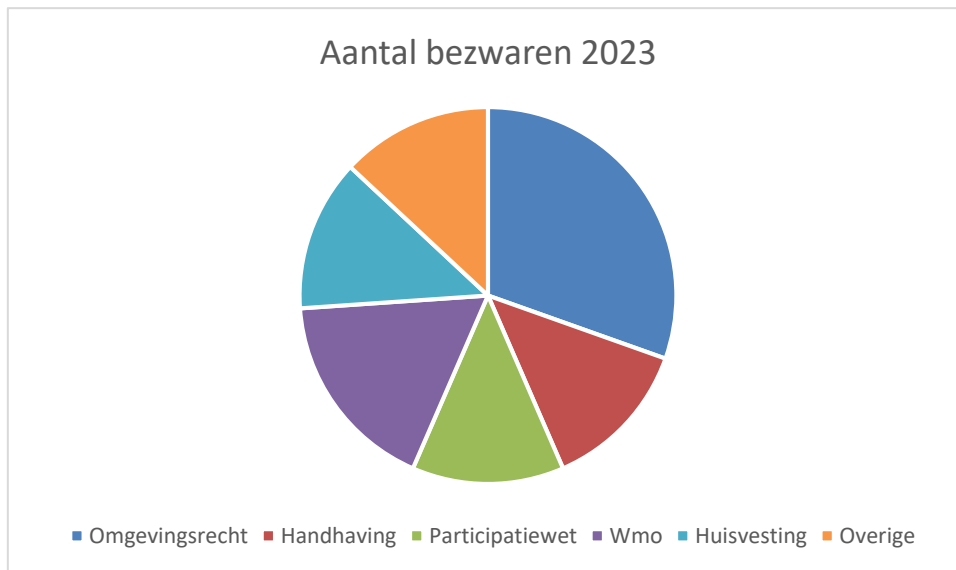
Toelichting openstaande zaken

De nog openstaande zaak met betrekking tot het Omgevingsrecht betreft een zaak die voor langere tijd aangehouden wordt in verband met bemiddeling. De Wmo-zaak is al op hoorzitting geweest en betreft terugvordering borgstelling. De wethouder/het college heeft deze zaak aangehouden.

⁶ Peildatum 28 maart 2023

⁷ Peildatum 11 april 2024

De grafiek 'Aantal bezwaren 2023' geeft het aantal bezwaren en het onderwerp grafisch weer in Eemnes. Zo is te zien dat de meeste bezwaren (30%) betrekking hadden op het Omgevingsrecht. De rest van de bezwaren zijn gelijkmatig over de overige onderwerpen verdeeld.

Het staafdiagram 'Vergelijking 2022-2023' toont het verschil van ontvangen bezwaren met vorig jaar in Eemnes. Er is bijna nergens een grote stijging te zien in het aantal bezwaarschriften. Wmo en Huisvestiging zijn iets gestegen ten opzichte van vorige jaar. Opvallend is wel de enorme daling van het aantal bezwaarschriften ten aanzien van het Omgevingsrecht.

1.3.2 Besluit college conform / contrair advies

Conform	7
Contrair	0

In 2023 heeft het college van Eemnes geen enkele keer besloten om contrair te gaan aan een advies van de commissie.

1.4 Laren

1.4.1 Aantallen en stand van zaken afdoening 2022 / 2023

LAREN	bezwaar		ongegrond		(deels) gegrond		niet-ontvankelijk		anders afgedaan		afgerond		openstaand	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022 ⁸	2023 ⁹
Omgevingsrecht	14	33	8	10	1	8	1	2	3	10	13	30	1	3
Handhaving	8	5	2	2			2		3	1	7	3	1	2
APV		4		1				1		2		4		
Participatiewet	6	1	1		1		1		3	1	6	1		
Wmo	7	4	1	1	1		1	1	2	1	5	3	2	1
Jeugdwet														
Leerlingenvrvr														
Huisvesting	2	5	1	2						2	1	4	1	1
Wob/Woo	2	1					1			1	1	1	1	
Subsidies														
AVG														
Burgerzaken														
Planschade														
Verkeer	12	1	12								12			1
Overige		6		2				1		3		6		
TOTAAL	51	60	25	18	3	8	6	5	11	21	45	52	6	8

Aantal bezwaren

Het totaal aantal bezwaren (60) in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022 (51).

Toelichting openstaande zaken

De drie openstaande zaken met betrekking tot het Omgevingsrecht zijn reeds allemaal op hoorzitting geweest. In twee van de drie zaken zal op korte termijn het advies in het college worden gebracht. In de derde zaak is er reeds een advies in het college ingebracht voor een beslissing op bezwaar. Er is geadviseerd om het bezwaarschrift gegrond te verklaren.

De twee openstaande zaken met betrekking tot Handhaving zijn ook reeds op hoorzitting geweest en beide zijn ingebracht in het college. Er is geadviseerd om de bezwaarschriften ongegrond te verklaren.

De zaak met betrekking tot de Wmo is ook reeds op hoorzitting geweest en is ingebracht bij het college. Er is geadviseerd om het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

De zaak met betrekking tot Huisvesting is ook op hoorzitting geweest en is ingebracht bij het college. Er is geadviseerd om, afhankelijk van de uitkomst van het medisch onderzoek, het bestreden besluit gemotiveerd in stand te laten dan wel, wanneer het medisch advies hier aanleiding voor geeft, het besluit te herroepen.

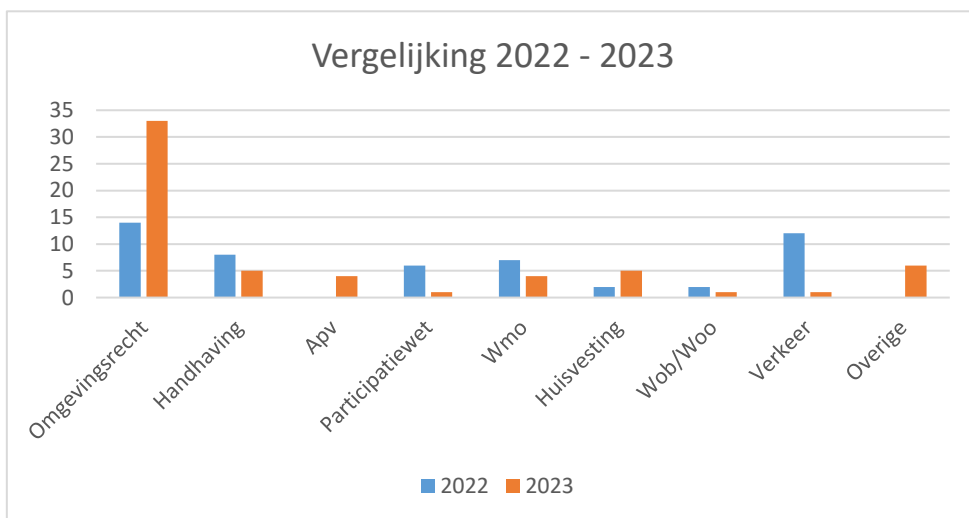
Tot slot de zaak met betrekking tot Verkeer. Deze ligt bij het college voor bemiddeling.

⁸ Peildatum 28 maart 2023

⁹ Peildatum 11 april 2024

De grafiek 'Aantal bezwaren 2023' geeft het aantal bezwaren en het onderwerp grafisch weer in Laren. Zo is te zien dat de meeste bezwaren over het Omgevingsrecht (55%) gingen.

Het staafdiagram 'Vergelijking 2022-2023' toont het verschil van ontvangen bezwaren per jaar in Laren. In 2023 zijn met name meer bezwaren ontvangen op het gebied van het Omgevingsrecht. Dit is opvallend aangezien bij zowel Blaricum als Eemnes de bezwaren op dit onderwerp enorm zijn gedaald. Ten aanzien van Verkeer is sprake van een significante daling in het aantal bezwaarschriften.

1.4.2 Besluit college conform / contrair advies

Conform	25
Contrair	1

In 2023 is het college van Laren één keer contrair gegaan aan een advies van de commissie. Het bezwaarschrift had betrekking op het besluit tot verlening van een vergunning voor een uitweg. De commissie adviseerde om het bezwaarschrift gegrond te verklaren en het bestreden besluit te herroepen.

Volgens de commissie was het besluit genomen op grond van de Algemene plaatselijke verordening (hierna: APV) van 2020 terwijl deze bij besluit van 23 mei 2023 was ingetrokken. Per die datum ging de APV van Laren van 2023 gelden en had het college de vergunningaanvraag daaraan moeten toetsen. Tevens was de commissie van mening dat het college de vergunningaanvraag niet had getoetst aan de betreffende bepalingen uit het bestemmingsplan. Er is volgens de commissie een onlosmakelijke verbondenheid tussen de uitweg en het parkeren op het perceel waar een omgevingsvergunning voor is vereist. Aldus had het college niet de noodzakelijke procedure gevolgd voor het gebruik van de gronden in strijd met het bestemmingsplan. Daarnaast had het realiseren van de uitweg ook gevolgen voor de waarde “beschermd dorpsgezicht” en deze overweging is niet meegenomen in het besluit.

Het college heeft besloten om contrair te gaan aan het advies van de commissie en het bezwaarschrift ongegrond te verklaren. De commissie was van mening dat er ten onrechte voorbij was gegaan aan de functieaanduiding in het bestemmingsplan. Maar deze veronderstelling bleek bij nader inzien onjuist en niet van toepassing in de gemeente Laren. Uit nader onderzoek is gebleken, dat de specifieke aanduiding “parkeerplaatsen” in het bestemmingsplan een ander doel heeft. Er was zodoende geen sprake van strijd met het bestemmingsplan. De uitweg hoeft niet afzonderlijk te worden getoetst aan het bestemmingsplan en te worden vergund. Een aanvullende toetsing aan het “beschermd dorpsgezicht” was dan ook niet van toepassing volgens het college.

1.5 BEL Combinatie

In zowel 2021, 2022 als 2023 zijn geen bezwaarschriften ingediend bij de BEL Combinatie.

2. Doorlooptijd afhandeling bezwaarschriften

2.1 Inleiding

In totaal zijn in 2023 126 bezwaarschriften ontvangen die daadwerkelijk zijn behandeld als bezwaarschrift. Van de 126 bezwaarschriften zijn er 42 bezwaarschriften ingetrokken of is men anderszins tot een oplossing gekomen. In totaal heeft de commissie 59 keer advies uitgebracht aan het college.

2.2 Aantallen binnen de wettelijke termijn

Van de 126 bezwaarschriften zijn er 26 bezwaarschriften aangehouden of nog niet afgehandeld. Van de 100 afgehandelde bezwaarschriften zijn er 68 bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn (achttien weken inclusief verdaging) afgehandeld. Dit betreft 68% van de afgehandelde bezwaarschriften. Hierbij is rekening gehouden met opschorting van beslistermijnen, wegens bijvoorbeeld het herstel van een verzuim of het verzetten van een hoorzitting op verzoek van een van de partijen, en met de ingetrokken of op andere wijze opgeloste bezwaarschriften. In 2022 was dit percentage 51% en in 2021 was dit percentage 76%.

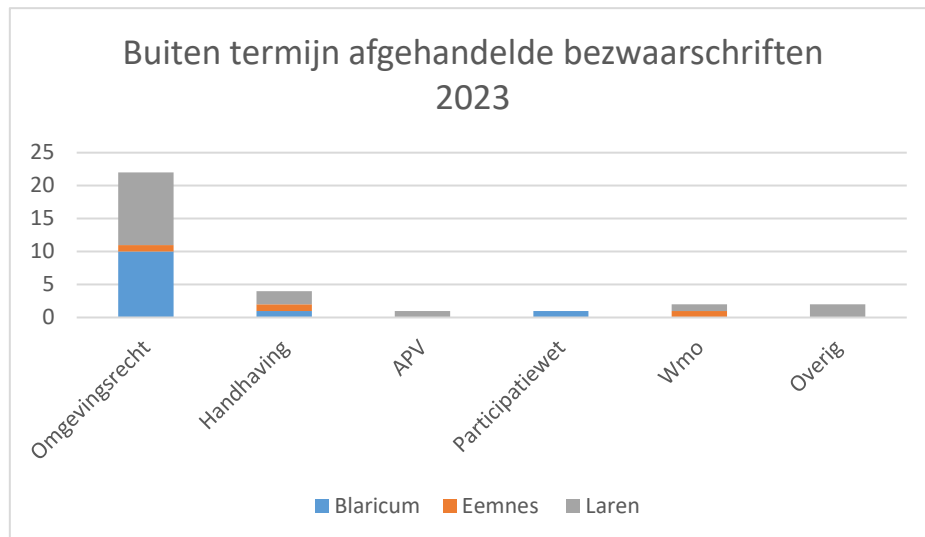
Er is sprake van een ruime stijging van het aantal bezwaarschriften dat binnen de termijn is afgehandeld. Bij een aantal zaken die niet binnen de wettelijke termijn zijn afgehandeld, was er sprake van meerdere bezwaarschriften tegen hetzelfde primaire besluit (vier keer bezwaar tegen het besluit tot afwijzing van een omgevingsvergunning voor het samenvoegen van vier appartementen naar twee appartementen en zes keer bezwaar tegen het besluit om af te wijken van het bestemmingsplan voor tijdelijke opvang van vluchtelingen op een camping).

De bezwaarschriften die nog niet zijn afgehandeld zijn niet meegenomen in de categorie afgehandeld buiten de wettelijke termijn in het overzicht 2023.

2023	Totaal aantal bezwaarschriften	Buiten wettelijke termijn
Blaricum	35	10
Eemnes	18	3
Laren	47	19
Totaal	100	32

2022	Totaal aantal bezwaarschriften	Buiten wettelijke termijn
Blaricum	52	31
Eemnes	41	22
Laren	45	14
Totaal	138	67

2021	Totaal aantal bezwaarschriften	Buiten wettelijke termijn
Blaricum	50	12
Eemnes	24	3
Laren	58	17
Totaal	132	32

Het staafdiagram 'Buiten termijn afgehandelde bezwaarschriften 2023' is een grafische weergave van het aantal bezwaarschriften dat buiten de termijn is afgehandeld voor de drie gemeenten.

Toelichting bezwaarschriften omgevingsrecht

De meeste bezwaren die te laat zijn afgehandeld betreffen het omgevingsrecht. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat dit te maken heeft met de complexiteit van sommige zaken. Daarnaast komt het geregeld voor dat tegen één primair besluit meerdere bezwaarschriften worden ingediend. Uit de cijfers in onderstaande tabel blijkt dat er alleen in Blaricum een toename is van het aantal verleende vergunningen op het gebied van het omgevingsrecht. (Nog niet alle aanvragen van 2023 zijn afgehandeld. De werkelijke aantallen zullen iets verschillen.)

Verleende vergunningen	2021	2022	2023
Blaricum	131	176	196
Eemnes	80	75	62
Laren	188	238	200
Totaal	399	489	458

2.3 Gemiddelde doorlooptijd

Sinds 2019 worden ook de ingetrokken bezwaren of de zaken waarbij men anderszins tot een oplossing is gekomen meegenomen in de gemiddelde doorlooptijd. Dit heeft een gunstig effect op het gemiddelde.

Gemiddelde doorlooptijd	2021	2022	2023
Blaricum	12,40 weken	16,6 weken	15,4 weken
Eemnes	9,13 weken	16,8 weken	12,6 weken
Laren	13,56 weken	16,3 weken	17,2 weken
BEL Combinatie	-	-	-
Gemiddeld	12,31 weken	16,6 weken	15,7 weken

Door ook de ingetrokken of anderszins opgeloste bezwaarzaken mee te nemen in de doorlooptijden wordt de wettelijke beslistermijn (achttien weken inclusief verdaging) gehaald. De doorlooptijd bij Blaricum en Eemnes is afgenomen, de doorlooptijd bij Laren is

toegenomen. De gemiddelde doorlooptijd is met bijna een week afgenomen ten opzichte met 2022. Ook zijn de verschillen in doorlooptijd tussen de drie gemeenten groter geworden.

2.4 Doorlooptijd per fase

Om te beoordelen op welke onderdeel de meeste vertraging zit, zijn ook de doorlooptijden berekend van een aantal specifieke fasen in de bezwarenprocedure. De opschortingen zijn steeds afgetrokken van de periode van aanvang beslistermijn tot hoorzitting omdat in die fase het meest wordt opgeschort. Het kan echter voorkomen dat de opschorting toch betrekking heeft op een andere periode. De tabel houdt hier geen rekening mee.

Ook bij deze cijfers moet de kanttekening worden gemaakt dat de bezwaarzaken waarbij de beslissing op bezwaar na 11 april 2023 nog niet is verzonden of waarbij de zaak is aangehouden, niet zijn meegenomen in dit overzicht.

2023	Aanvang beslistermijn tot hoorzitting	Hoorzitting tot vaststellen advies	Vaststellen advies tot verzending BOB¹⁰
Blaricum	8,7 weken	5,5 weken	5 weken
Eemnes	9,3 weken	3,8 weken	4,4 weken
Laren	12,5 weken	3,6 weken	6,5 weken
Gemiddeld	10,2 weken	4,3 weken	5,3 weken

2022	Aanvang beslistermijn tot hoorzitting	Hoorzitting tot vaststellen advies	Vaststellen advies tot verzending BOB¹¹
Blaricum	6,8 weken	6 weken	9 weken
Eemnes	8,7 weken	5,1 weken	8,4 weken
Laren	7,8 weken	3,9 weken	7,9 weken
Gemiddeld	7,7 weken	5 weken	8,5 weken

2021	Aanvang beslistermijn tot hoorzitting	Hoorzitting tot vaststellen advies	Vaststellen advies tot verzending BOB
Blaricum	7,4 weken	4,6 weken	6,1 weken
Eemnes	7,6 weken	3,4 weken	5,1 weken
Laren	7,1 weken	4,5 weken	6,2 weken
Gemiddeld	7,3 weken	4,4 weken	6 weken

Doorlooptijd aanvang beslistermijn - hoorzitting

De doorlooptijd vanaf de aanvang van de beslistermijn tot aan de hoorzitting is bij alle drie de gemeenten toegenomen. De lange doorlooptijden kunnen verschillende oorzaken hebben. Zo kan het zijn dat een hoorzitting verplaatst moet worden, waardoor de zaken al snel een paar weken langer liggen. Zo heeft er een zaak uit Blaricum ruim veertien weken gelegen alvorens deze op zitting kwam. In deze zaak zou de hoorzitting eerst zes weken eerder plaatsvinden, maar moest deze ineens toch worden verplaatst. Het secretariaat merkt dat het inplannen van een zaak lastig is als er meerdere partijen bij betrokken zijn. Er zijn dan verschillende verhinderdata om rekening mee te houden. Vooral als het gaat om een zaak met meerdere bezwaarmakers/belanghebbenden kan het voorkomen dat de zaak een aantal keer verzet moet worden.

¹⁰ BOB: Beslissing op bezwaar

¹¹ BOB: Beslissing op bezwaar

Ook de tijd die nodig is voor bemiddeling maakt het lastig om een zaak snel op zitting te laten komen. Hier gaan vaak meerdere weken overheen en de zaak kan niet altijd opgeschort worden omdat de bemiddelaar zich eerst in de zaak moet verdiepen om te kunnen beoordelen of bemiddeling überhaupt zinvol kan zijn.

Doorlooptijd hoorzitting - vaststellen advies

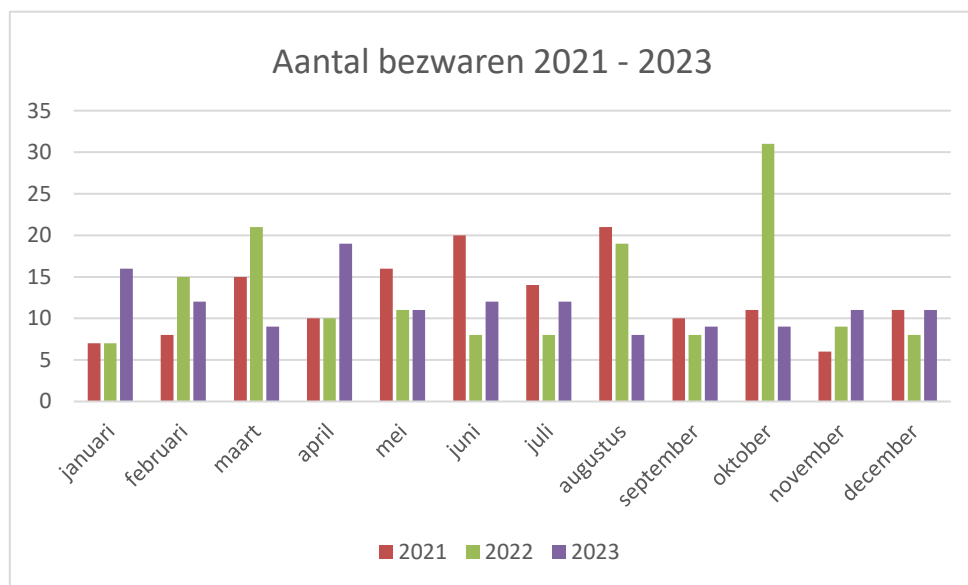
De volgende fase betreft de periode tussen de hoorzitting en het vaststellen van het advies. Dit is de fase waarop de commissie zelf de meeste invloed heeft (snelheid uitbrengen advies). Deze doorlooptijd is bij alle drie de gemeenten afgenomen. Ondanks dat de commissie zelf invloed heeft op deze fase, kan zij ook afhankelijk zijn van de snelheid van reageren van partijen als er bijvoorbeeld een extra schriftelijke ronde gehouden moet worden of indien partijen nog aanvullende stukken wensen in te dienen. Indien mogelijk vraagt de commissie partijen akkoord te gaan met opschorting van de beslistermijn. Deze opschorting wordt echter niet berekend over deze fase maar zoals eerder aangegeven over de fase van aanvang beslistermijn tot aan de hoorzitting.

Doorlooptijd vaststellen advies – beslissing op bezwaar

Tot slot is er de fase tussen het vaststellen van het advies van de commissie en de verzending van de beslissing op bezwaar. Deze doorlooptijd is bij alle gemeenten sterk afgenomen.

2.5 Aantal bezwaarschriften per maand

In de tabel hieronder is weergegeven hoeveel bezwaarschriften per maand zijn ontvangen. Wellicht valt hier op den duur een trend in waar te nemen; wat zijn de drukke maanden en welke maanden is het rustiger? Vooral nog lijkt het erop dat de maand augustus de afgelopen jaren relatief druk was maar dat augustus 2023 juist minder druk was.

2.6 Wet dwangsom bij niet tijdig beslissen

Indien een besluit niet binnen de beslistermijnen van de Awb wordt genomen, kan een beroep worden gedaan op de Wet dwangsom niet tijdig beslissen. Daartoe moet eerst een ingebrekestelling wegens het niet tijdig nemen van een besluit op bezwaar worden ingediend, waarna moet worden vastgesteld of de gemeente een dwangsom verschuldigd is. Het is lastig om hier een compleet beeld van te krijgen, omdat niet overal goed wordt bijgehouden wanneer er een ingebrekestelling wordt ontvangen.

Bekend is dat er in Laren één ingebrekestelling is ingediend, betreffende een bestuurlijke boete waarbij de dwangsom is afgewezen omdat deze prematuur was.

In Blaricum is er ook één ingebrekestelling ingediend. Dit betrof een Bbz-uitkering, waarbij de dwangsom is toegekend.

3. Voorlopige voorziening, beroep en hoger beroep

3.1 Sociaal domein

In 2023 is er op het gebied van het sociaal domein één keer hoger beroep ingesteld in Laren. Het heeft betrekking op een Participatiezaak. De zaak is nog in behandeling, er is nog geen zitting gepland.

3.2 Vergunningen, handhaving, APV en Woo-verzoeken

Blaricum (12)

In Blaricum is in 2023 drie keer een voorlopige voorziening aangevraagd, zeven keer beroep ingesteld en twee keer hoger beroep ingesteld.

Voorlopige voorziening (3)

In drie zaken is er sprake geweest van een voorlopig voorziening. Twee voor vergunningen en één voor handhaving. De handhavingszaak was een last onder dwangsom. De vergunningszaken hadden betrekking op het uitbreiden van een kelder en de bouw van een supermarkt. Alle voorlopig voorzieningen zijn afgewezen.

Beroep (7)

Vijf beroepen werden ingediend in verband met een verleende omgevingsvergunning. Drie waren gericht tegen hetzelfde besluit, namelijk voor het bouwen van zeven woningen. Eén beroep werd ingetrokken en twee zijn er nog in behandeling.

De andere twee beroepen waren gericht tegen de aanleg van de padelbanen en de bouw van een supermarkt. Eén daarvan is niet ontvankelijk verklaard en de ander is nog in behandeling.

Verder werden er twee beroepschriften ingediend die betrekking hadden op Handhaving. Er werd beroep ingesteld tegen opleggen van een bestuurlijke boete. Dit beroep is nog in behandeling. Het andere beroep was voor de afwijzing van een handhavingverzoek ingesteld en is ingetrokken.

Hoger beroep (2)

In twee zaken is er hoger beroep ingediend. Beide betreffen vergunningszaken en zijn nog in behandeling. Eén gaat over de aanleg van de padelbanen en de ander over de uitbouw van een woning.

Eemnes (7)

In Eemnes is in 2023 geen voorlopige voorziening aangevraagd, zes keer beroep ingesteld en één keer hoger beroep ingesteld.

Voorlopige voorziening (0)

Er zijn geen voorlopige voorzieningen aangevraagd.

Beroep (6)

Vijf beroepszaken hadden betrekking op vergunningen. Vier waren gericht tegen een hondenopvang. Deze beroepen zijn nog in behandeling. De andere beroepszaak was gericht tegen het wijzigen van een perceel. Ook die is nog in behandeling.

Er werd één beroepschrift ingediend in verband met Handhaving. Deze beroepszaak had betrekking op meerdere lasten onder dwangsom en meerdere invorderingsbeschikkingen. Dit beroep werd ongegrond verklaard.

Hoger beroep (1)

Er is één hoger beroepszaak geweest tegen vergunningen. Dit had betrekking op een geluidswal. Dit hoger beroep loopt nog.

Laren (16)

In Laren is in 2023 drie keer een voorlopige voorziening aangevraagd, elf keer beroep ingesteld en twee keer hoger beroep ingesteld.

Voorlopige voorziening (3)

Inzake vergunningen zijn er drie voorlopige voorzieningen aangevraagd. Twee voor de vijver op de Brink. De ene voorlopige voorziening is afgewezen en de andere is niet-ontvankelijk verklaard. De derde voorlopige voorziening was tegen een bestemmingswijziging. Deze voorlopige voorziening is afgewezen.

Beroep (11)

Er zijn op grond van vergunningen zes beroepzaken ingesteld. Eén ging over een bestemmingswijziging en is gegrond verklaard. Eén ging over padelbanen en ook die is gegrond verklaard. Een andere zaak ging over het bouwen van een woning met een bijgebouw en zwembad. Deze is ingetrokken. De overige zaken hadden betrekking op hetzelfde adres. Twee waren gericht tegen renovatie van de woning en daaraan gekoppeld een beroep tegen het besluit van het niet afgeven van geluidsopnames. Eén beroep tegen renovatie en het beroep tegen het niet afgeven van geluidsopnames zijn nog in behandeling. Het andere beroep inzake renovatie is niet-ontvankelijk verklaard.

In Woo-zaken zijn er vier beroepschriften ingediend. Twee wegens niet tijdig beslissen, één gaat over het corona-toegangsbewijs en één tegen een Woo-besluit. Drie zijn er nog in behandeling en één is niet-ontvankelijk verklaard.

Verder is er in één handhavingszaak beroep ingesteld. Dit beroep heeft betrekking op de afwijzing van een handhavingsverzoek. Dit beroep is ongegrond verklaard maar wel met proceskostenveroordeling.

Hoger beroep (2)

Er is één hoger beroep ingediend op grond van vergunningen. Dit beroep had betrekking op het plaatsen van een toegangspoort en is nog in behandeling.

Verder is er nog één hoger beroep ingediend op grond van handhaving. Dit hoger beroep is gericht tegen het beroep inzake afwijzing handhavingsverzoek en loopt ook nog.

4. Conclusies en aanbevelingen

Ook dit jaarverslag wordt een aantal conclusies en aanbevelingen gedaan:

1. Blijf inzetten op bemiddeling;
  2. Aanleveren verweerschriften;
  3. Motivering bestreden besluit;
  4. Beantwoording concrete vragen;
  5. Menselijke maat en hardheidsclausule;
  6. Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind naleven;
  7. Klare/Heldere Taal;
  8. Invoering Omgevingswet en training;
  9. Aandacht voor doorlooptijden.
1. Van de 141 in 2023 ingediende bezwaarschriften zijn in totaal 42 bezwaarschriften ingetrokken (bijna 30%). In 2022 bedroeg dit percentage 27% en in 2021 40%. De commissie constateert dat er bijna bij alle bezwaarschriften, meteen bij het begin van de procedure, wordt geprobeerd om tot een oplossing te komen met bezwaarmaker. Dit acht de commissie een goed uitgangspunt en de commissie adviseert het college hiermee door te gaan.
  2. Door het aanleveren van een verweerschrift wordt de zitting naar een hoger niveau getild, wat de kwaliteit van de adviezen ten goede komt. Vanuit het perspectief van de dienende overheid zou de tijdige beschikbaarheid van de verweerschriften regel moeten zijn. Als het verweerschrift een paar dagen of korter voor de zitting wordt ingediend, hebben de bezwaarmaker en eventueel andere belanghebbenden niet de mogelijkheid om zich goed voor te bereiden en de commissie doorgaans ook niet. Het is dan ook begrijpelijk dat partijen tijdens de hoorzitting hun ongenoegen uitspreken indien het verweerschrift te laat is toegezonden. De commissie ontvangt de verweerschriften het liefst uiterlijk vijf dagen voor de hoorzitting.
Met genoeg constateert de commissie dat dankzij gemaakte afspraken met de ambtelijke organisatie in 2023 in bijna alle gevallen tijdig verweerschriften zijn ingediend.
  3. De motivering van de bestreden besluiten blijft een punt van aandacht. Indien sprake is van beleidsruimte (bijvoorbeeld een vrijstellingsmogelijkheid) is het nodig dat het betreffende besluit op dat onderdeel goed wordt gemotiveerd en beargumenteerd. Vaak wordt ter zitting aangegeven door verweerder dat e.e.a. hersteld zal worden in de beslissing op bezwaar. Door in het primaire besluit een goede motivering/belangenafweging op te nemen is de kans groter dat de burger zich hierin kan vinden, ook al is het een voor de burger bezwarend besluit.

Motiveringsgebrek	2022	2023
Omgevingsrecht	26	11
Handhaving		1
Verkeer	3	1
Wmo	2	
Participatiewet	1	
Huisvesting	2	3

4. De commissie heeft het afgelopen jaar een aantal keren geconstateerd dat de gemachtigden van het college op de hoorzitting niet altijd een antwoord kunnen geven op de concrete (voor de hand liggende) vragen van de commissie. Ook krijgt de commissie soms als antwoord dat gemachtigden refereren aan het oordeel van de commissie. De commissie vindt het wenselijk dat gemachtigden wel kunnen antwoorden op de gestelde

vragen indien deze op grond van de kennis over het onderwerp wel beantwoord zouden moeten kunnen worden.

5. De kwestie van de menselijke maat en het gebruik van de hardheidsclausule is voor de commissie een actueel thema. Dit ook in het licht van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak naar aanleiding van de Toeslagenaffaire, waarin de Afdeling met drie aanbevelingen komt. De commissie heeft in verschillende zaken gewezen op de menselijke maat en de hardheidsclausule. Van het college kwam vaak als reden hiervoor dat ze dat wel wilden maar dat zij de bezwaarprocedure wilde doorlopen om een advies van de commissie te ontvangen. De commissie geeft het advies om hier meer beleid op te gaan maken en meer rekening mee te gaan houden. Met name voor Wet hersteloperatie toeslagen-zaken acht de commissie het wenselijk dat er coulanace wordt betracht.
6. Met enige regelmaat moet de commissie adviseren over bezwaar tegen het weigeren van een urgentieverklaring voor woonruimte. Meestal betreft het urgentieaanvragen van een ouder of ouders met minderjarige kinderen. Uit artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (hierna: IVRK) vloeit voort dat het bestuursorgaan zich voldoende rekenschap moet geven van de belangen van minderjarige kinderen. In de praktijk zijn de belangen van deze kinderen doorgaans bij het voorbereiden van en beslissen op de urgentieaanvraag betrokken. Echter, uit artikel 12 van het IVRK vloeit de verplichting voort om kinderen die in staat zijn hun eigen mening te vormen in de gelegenheid te stellen te worden gehoord over een urgentieaanvraag. Volgens vaste rechtspraak geldt als uitgangspunt dat het kinderen vanaf de leeftijd van twaalf jaar betreft. Deze verplichting wordt bij de BEL-gemeenten niet nageleefd zodat het zorgvuldigheids- en het motiveringsbeginsel als bedoeld in resp. de artikelen 3:4 lid 1 en 3:46 worden geschonden. De commissie adviseert daarom te bevorderen dat artikel 12 van het IVRK wordt nageleefd. Als minderjarige kinderen gehoord willen worden is het (uiteraard) raadzaam het resultaat van het hoorgesprek op te nemen in een document. Het is ook mogelijk minderjarigen te vragen hun mening op schrift te zetten, maar een gesprek lijkt de commissie toch wel doelmatiger. Uiteraard moet de vertegenwoordiger van het bestuursorgaan beschikken over vaardigheden om een dergelijk gesprek met een minderjarige te voeren. Het is vaste rechtspraak dat de bestuursrechter in geval van (hoger) beroep toetst of aan artikel 12 van de IVRK is voldaan.
7. Er bestaat bij de overheid steeds meer aandacht voor het gebruik van Klare/Heldere Taal in brieven en andere documenten die vooral bestemd zijn voor burgers. De commissie heeft al in vorige jaarverslagen met genoegen geconstateerd dat hiermee binnen de ambtelijke organisatie van de BEL vorderingen zijn gemaakt. De commissie heeft in 2023 een training/presentatie gevolgd waarbij de communicatieadviseurs van de BEL Combinatie adviezen van de commissie tegen het licht hebben gehouden. Het is een kunst de adviezen zodanig te formuleren dat ze (ook) voor de bezwaarmakers begrijpelijk zijn zonder afbreuk te doen aan de juridische zuiverheid. Hiermee valt vast nog winst te behalen en dienen in de praktijk nog wel stappen gezet te worden. De commissie zet zich daarvoor graag verder in.
8. Een belangrijke ontwikkeling voor de komende jaren is de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Een aantal leden, die in hun dagelijkse werkzaamheden veel te maken hebben met de nieuwe Omgevingswet, hebben een training verzorgd voor de bezwaarschriftencommissie. Bovendien namen verschillende commissieleden deel aan de trainingen van externen voor gemeentelijke medewerkers. De nieuwe secretarissen gaan deze training ook nog volgen.
9. Zoals uit het overzicht van de doorlooptijden blijkt, zijn de doorlooptijden in 2023 gedaald. De commissie hoopt deze lijn door te kunnen trekken.